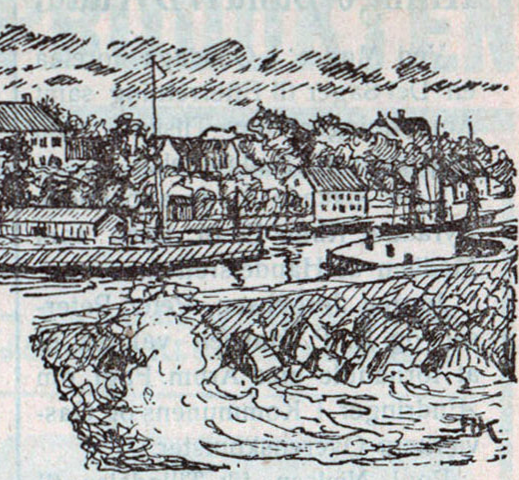

NORDBORNYHOLM

Udgaar i Allinge-Sandvig,
Tejn, Olsker, Rutsker, Rø,
Klemensker og Hasle

Ansvarhavende Ud giver:
Otto Gornitzka, Telef. 74
Gornitzka's Tryk, Allinge

Nr. 509 | Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø. Forretningsann. 8 - | Fredag den 26. November | Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret senest 2 Dage før Bladet udgaar. | 1937

Tyskland og Kolonierne.

Af Johs. Pedersen.
—o—

A, B og C Mandater.

Efter Fredslutningen blev de Kolonier, som Tyskland og Tyrkiet mistede, ikke direkte delt mellem de sejrende Stater. De kom under Folkeforbundets Formynderskab, og Folkeforbundet overdrog forskellige Stater Mandat til at styre dem. De blev inddelt i Klasser efter Udviklingstrin og Civilisation: A-Mandater mest udviklede, B- og C-Mandaterne mindre og mindst. I Landene i A-Klassen har den indfødte Befolkning forholdsvis størst Indflydelse, i B-Klassen betydelig mindre og i C-Klassen er den næsten ikke til at spore. De fleste tidligere tyske Kolonier blev B-Mandater: Togoland og Kamerun kom under Frankrig, det meste af Østafrika kom under England med Undtagelse af det nordvestlige Hjørne, der tilfaldt Belgien, medens tidligere tysk Sydvestafrika blev overdraget den sydafrikanske Union i Mandat. De tyske Stillehavsvøer blev C-Mandater og tilfaldt Japan, Australien og New Zealand.

Længe inden Hitler kom til Magten mødte denne Ordning Retfærdighed den skarpeste Kritik fra tysk Side. F. Eks. hævdede i en Aarrække den tidligere Guvernør i tysk Østafrika, Dr. Schnee, ivrigt i Tale og Skrift, at der var begaaet en meget stor Uretfærdighed imod Tyskland ved at berøve det dets Kolonier. Han hævdede, at Uretfærdigheden ikke alene bestaar i, at Tyskland behøver Kolonierne for at genrejse sig økonomisk, men ogsaa deri, at den Beskyldning, der er blevet rettet mod Tyskland for at have administreret sine Kolonier slet og for at have mishandlet den indfødte Befolkning ikke er i Overensstemmelse med Sandheden.

Det vil være vanskeligt ganske at afvise denne Kritik af Versailles-Traktaten, og hvis Tyskland var blevet som Medlem af Folkenes Forbund, vilde det vel ogsaa i det lange Løb være blevet vanskeligt at komme uden om at give Tyskerne deres gamle Kolonier i Mandat. Nu formæder Udviklingen sig jo som bekendt ganske anderledes, og i den første Tid af Hitlers Regime syntes Kolonispørgsmaalet at staa noget i Baggrunden. Hitler fandt aabenbart — ligesom Bismarck i sin Tid — at der var mere nærliggende Op-gaver, hvis Løsning først trængte sig paa.

Imidlertid er Spørgsmaalet nu i høj Grad traadt i Forgrunden. Maaske er det Mangelen paa Raamaterialer, der har virket. I

sin Fredsplan af 1936 udtalte Hitler, at efter en rimelig Tid vilde Spørgsmaalet om koloniale Rettigheder blive taget op til venskabelig Forhandling. Senere er Tonen blevet kraftigere, og i tyske Aviser siges det rent ud, at selv om Hitler har erklæret, at Tilbageerobringen af Kolonierne aldrig vil finde Sted gennem Voldshandlinger af krigerisk Art, saa skal Udlandet dog ikke derfor indlulle sig i en saadan Følelse af Sikkerhed, at det tror, det kan forhale Kolonispørgsmaalet saa længe det skal være. Og Aviserne tilføjer, at der ogsaa findes andre Metoder end de krigeriske, hvorpaa Tyskland kan tiltvinge sig sine gamle Kolonier.

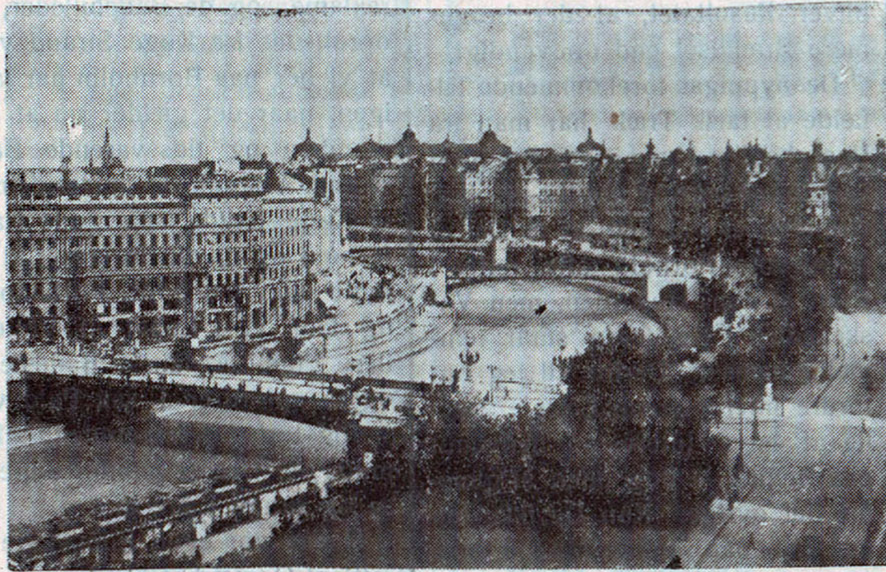
Skal Tyskland have Mandatet over sine gamle Kolonier?

Det er ikke Spørgsmaalet, om Tysklands Krav er retfærdigt eller ej, der i Øjeblikket er mest aktuelt. Det er nemlig en Kendsgerning, at Kravet er fremsat. Et langt mere brændende Spørgsmaal er det, med hvilken Kraft Tyskland vil søge at gennemtrumfe sine Krav, og hvordan de Magter stiller sig, til hvem Kravet rettes.

I denne Forbindelse er det værd at lægge Mærke til et Forslag, som for kort Tid siden blev fremsat i "Times" af en Række fremragende Englændere, bl. a. undertegnet af Lord Noel-Buxter, Professor Gilbert Murray og Vernon Bartlett. Det gik ud paa at løse Kolonispørgsmaalet paa den Maade, at — i hvert Fald en Del af — Tysklands gamle Kolonier skulde gives tilbage til Tyskland, dog ikke til uindskrænket Herredømme som før Krigen, men som en Fortsættelse af det nuværende Mandatsystem. Folkeforbundet skulde altsaa overdrage Tyskland Mandatet over en Del af de tidligere tyske Kolonier. For at Tyskland ikke skulde komme til at indtage en Særstilling som den eneste Stat, der kun fik indskrænket Herredømme over Kolonier, som den før havde hersket uindskrænket over, skulde de andre Stater lade en tilsvarende Del af deres Kron-Kolonier (altsaa Kolonier, der styres direkte af vedkommende Stat) gaa ind under Mandatsystemet, saa deres Styre blev underkastet international Kontrol. I alle Handelsspørgsmaal skulde "den aabne Dørs Politik" gælde for samtlige Kolonier, saa alle Lande fik lige Ret.

Man kan ikke sige, at dette Forslag fik nogen venlig Modtagelse i Tyskland, tværtimod gav det Anledning til meget kraftige Kommentarer i den tyske Presse. Den tyske Presse afviser prompt ethvert Forslag om Mandater. Det, Tyskland kræver, er fuld-

Fra Artikelserien „Paa Fodtur gennem Europa“.

Franz Josef Kaj, Wien.

stændig økonomisk og politisk Ligeberettigelse med andre Stater, og hvis andre foreslaar Kompromiser, møder man til Gengæld med Førerens klare Udtalelser fra Büskeberg-talen, at Kolonierne er Tysklands Ejendom.

Andre Toner.

I England lyder der dog ogsaa andre Toner end de ovenfor nævnte forhandlingsvillige. Forslaget støder paa skarp Modstand, bl. a. gik paa en konservativ Kongres fornylig det konservative Parlamentsmedlem Sir Henry Page Croft meget kraftigt imod baade at overdrage Tyskland Mandatet over nogle af Kolonierne og at lade nogle af Kron-Kolonierne blive Mandatlande. — "Den engelske Regering skulde fortælle Tyskland", sagde han blandt andet, "at vi ikke er til Sinds at risikere vor Fremtid ved at give vore Forposter til Pris, saaledes at det fuldstændig vilde kunne ødelægge vor Luft-Forbindelse med Afrika og fuldstændig afskære vor Sø-Forbindelse rundt om Afrika til Østen. Regeringen skulde fortælle Tyskland, at der slet ingen Diskussion kan blive om det Spørgsmaal, Paa samme Tid skulde Regeringen gennemføre en positiv Imperie-Politik. Imperiet staa som det store Bolværk for Fred, Frihed og Religion, og det er vor absolutte Pligt at udvikle Imperiet, at styrke og forene det og at opretholde det for alle Tider".

— Man behøver blot at kaste et Blik paa et Kort over Afrika for at forstaa dette Synspunkt. De tidligere tyske Kolonier betyder faktisk en Afrunding af de engelske Besiddelser (forøvrigt ogsaa af de franske), saa det vil sikkert holde haardt, inden de bliver opgivet.

— Ogsaa fra den sydafrikanske Union, der jo har Mandatet over tidligere tysk Sydvestafrika, lyder Toner, der spænder over hele Skalaen, lige fra skarp Modstand over Forhandlingsvilje til den største Imødekommenhed.

Fra ledende Side er der fremsat Forslag om en Konference, hvor Tyskland kunde præcisere sine Krav — og den mest radikale Udtalelse er vel nok blevet fremsat af Mr. J. P. Strydom, Fører for Transvaal-Nationalisterne: "Det nationalitistiske Partis Politik er ikke at give Sydvestafrika tilbage til Tyskland, men vi siger, at vi vil ikke løfte en Finger for at forhindre Tyskland i at tage det tilbage, hvis det insisterer paa det. Vi Afrikanere vil ikke løse et eneste Skud mod Tyskerne, hvis de forsøger at tage deres tidligere Koloni tilbage."

Tyskland har endnu paa ingen Maade præciseret sine Krav eller fremsat dem officielt ad diplomatisk Vej overfor de paagældende Lande. Man har Indtrykket af, at det foreløbig blot har været Tysklands Mening at minde Udlandet om, at Kolonispørgsmaalet eksisterer, og at sætte Diskussionen i Gang. Begge Dele er lykkedes fuldt ud. Hvad Tyskland saa iøvrigt i Enkeltheder vil kræve, og hvornaar det vil fremsætte sine Krav, ligger ude i Fremtiden. Ingen kan vide, med hvilken Kraft Tyskland vil søge sine Krav gennemført, eller om det muligvis vil bruge disse Krav i det diplomatiske Spil for desto lettere at opnaa Fordele paa andre Omraader.

Men een Ting er givet: Spørgsmaalet om Tysklands Kolonier er nu sat paa den storpolitiske Dagsorden — og det skal saa sandt ikke bidrage til at formindske Uroen i Verden.

Paa 1ste Klasse.

Af O. P.

—o—

Rejsen var endt — og Kassen tom, da Molly med Aftentoget naaede sit Bestemmelsessted.

Alt, som de høje Huse begyndte at nærme sig mere og mere, stod denne Tanke allerede for

hende, at hendes Kassebeholdning var bleven forfærdelig udpint.

Et langt, dejligt Landophold havde hun haft. En Række henrivende, smukke Solskinsdage stod endnu saa levende i hendes Erindring, at hun næppe havde Tanke for, hvad det betød, at det hele nu var forbi. — Endnu var der en tydelig Genklang i hendes Øre af Stæreflokkens liflige Afskedskoncert fra de store Kastanier udenfor hendes Vinduer, da hun denne Morgen for sidste Gang strakte sig i den bløde Seng derude paa Landet. — Endnu saa hun for sig Efteraarsfarverne fra de dybe Kløfter i Skovene som hun om Formiddagen suste forbi.

Først da det gav et kraftigt Stød i Vognen, idet Togstammen bremsede op paa Hovedbanegaarden, svandt alle disse Indtryk for den vaagnende sørgelige Vished, at nu stod hun ved sin Rejses Maal.

Dejligt havde det været derude i det stille Pensionat, hvor hun for en Tid sorgløs og ubekymret havde levet. Noget helt andet vilde det blive at komme tilbage til den gamle, daglige Travlhed, den stadig trættende Trædemølle i Forretningen. Ja — og allerværst var det, at hun havde opbrugt sine Penge — saa omtrent da. Alt for mange havde hun givet ud i Forhold til hendes lille Gage. Det var kun den 16 i Maaneden — altsaa fjorten Dage til Gageudbetaling! En væmmelig Fornemmelse at begynde Morgendagen med denne Vished. Naa, men hun maatte se at klare den.

Molly var ved en Fejltagelse paa det første Stykke af Rejsen kommet til at køre paa 1. Kl. Først da hun sank ned i de bløde Hynder, og Hænderne fandt Hvile paa de magelige Armlæn, var det gaaet op for hende, at hun var kommet i en forkert Vogn, og Toget satte sig allerede i Bevægelse, saa hun kunde ikke forandre sin pinlige Situation. — Molly lod sig dog ikke mærke med sin Forlegenhed. Det var jo et hændeligt Uheld. Da Konduktøren bad om Billetterne, rakte hun ham tilsyneladende frejdig sin Billet, som anede hun intet. Konduktøren stod et Øjeblik lidt ilde berørt og vendte Billetten i Haanden, som vidste han ikke rigtig, hvad han vilde. Han skævede til Mollys eneste Medrejsende, en Herre, som sad i det modsatte Hjørne af Kupeen, og sagde saa: "Ja, Frøken, det er jo ikke helt rigtigt med Dem. Deres Billet lyder paa Fællesklasse, og dette er en 1ste Klasses Vogn". Han sendte hende et medlidende Smil.

Forts. paa 4. Side.

STRIK

med Løvegarn

det giver det smukke Resultat!

Faas i alle mulige Kvaliteter til Undertøj, Strømper, Veste, Jumpers m. m. og i en Mængde smukke Farver.

Strikkebogen for Efteraaret 1937 er udkommet med 70 nye Anvisninger.

Mangler De Ideer til Julegaver, saa køb Strikkebogen, den koster kun 50 Øre. — Ved Køb af Uldgarn faas gratis Strikke-Opskrifter.

NORDLANDETS HANDELSHUS

Vi tilbyder Byttehandel,

idet vi køber og afregner **alle gode, sunde Sæd-varer** med en ekstra høj Pris, naar der gøres Indkøb i

Nordlandets Handelshus.

Fodpleje - Ansigtspleje

Gør et Forsøg paa min Klinik for **Fod- og Ansigtspleje!**
Lad mig behandle Dem, hvis De lider af ømme eller smertende Fødder. Smertefri Behandling af Ligtorne m m. Indlæg tilpasses.
Åbent: Kl. 15-18 og efter Aftale. RAGNHILD ROWOLD, Strandvej 3

MØBLER:

Et lidt brugt Herreværelse:
Bord, Sofa og 4 Lænestole. Eg med graa Plyds Eg-Spisebord til 12 Personer og tilsv. Anretterbord samt et Hørreskrivebord med 5 Skuffer. Sælges meget billigt!

SNEDKER OLAF HANSEN-ALLINGE

Aarets billige

Andespil

afholdes Søndag den 28. November paa Christensens Sal Kl. 20.

Der bortspilles 8 Ænder, 1 Gaas og 1 Ks. Cigarer. Seriekort (alt inkl.) 2 Kr.

Derefter Dans for A. S. G.s Medlemmer.

A. S. G.

De nye Overfrakker og Stortrøjer

er nu hjemkommet, baade i blaa og Kulørte, i moderne og gode Kvaliteter.

Alle mine færdigsyede Klædninger udsælges til billige Priser, da jeg ikke vil føre det mere, da Moderne skifter saa ofte. Ekstra Benklæder, Arbejdstøj, Hatte og Huer og alt, hvad der henhører til Herre-ekvipering føres i bedste Kvaliteter. — Kjoletøj, Bomuldstøj samt alt hvad der henhører til en velassorteret Manufakturhandel. Uldtæpper, Trikotage og Garn er, hvad enhver ved, det bedste og billigste hos

Jens Hansen Tlf. 29.

Strikkede Klude og Uld købes til højeste Pris. — Leverandør til Landbrugslokkeriet

Kom og se

mit store Udvalg i nye fikse **KJOLETØJER.**

Priserne ligger fra 1,15—12,50, og De vil altid finde det, De søger. Uld og Klude tages i Bytte, højeste Pris.

Allinge Messe - Th. Holm

Tlf. 100. Leverandør til Vare- og Landbrugslokkeriet

Magasin du Nord

Frakker og Kjoler...

Har De endnu ikke bestemt Dem for Køb af Frakke eller Kjole til Vinteren, da aflæg Forretningen et Besøg

Udvalget

er smukt og righoldigt, og der er noget for enhver Smag --- lige fra den mindste til den største Stør.

Vi har netop den Frakke eller Kjole — De vil blive glad for.

Halstørklæder,
Stof- og Skindhandsker
i stort Udvalg

Børnekjoler

i gode heluldne
Kvaliteter

Alle Størrelser

Fritz Reusch

Varm Blodpølse

faas hver **Fredag** Middag.
Dina Sørensen. Allinge. Tlf. 38.

Varm Blodpølse

faas hver **Fredag** fra Kl. 10.
Grethe Lundgren
Lindeplads — Telef. Allinge 45

Magasin du Nord

Strikketiden

er inde...!

og de nye Garner i alle Modifarver er paa Lager.

Strik Dem en fiks Jumper, Trøje eller Tørklæde, som De kan faa Glæde og Gavn af i den kolde Vinter.

Stort Lager af de nye og moderne Jumperveste — og alm. Veste og Pullovers.

FRITZ REUSCH

ALLINGE — TELEFON 5

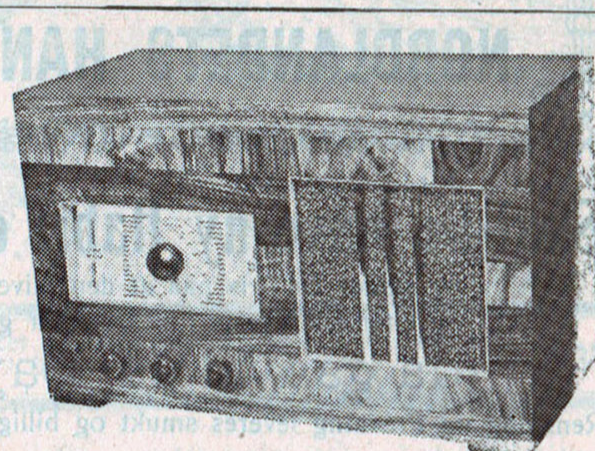
Radiosæson 1938:

Prøv mine nye Modtagere — Alle kendte og førende Mærker. Gode Afbetalingsvilkår. God Service. 1. Kl. Reparationsværksted.

Friske
Annodebatterier
hjemkommer
hver Uge.

LADESTATION

Ciaa altid til
Fagmanden
det betaler sig!

Unica Modtageren - Philco - Kr. 265-

ALLINGE RADIOFORRETNING

WILLIAM LIND, NØRREGADE, ALLINGE - TLF. 95

Nye store Sendinger af smukke, moderne

Herrehatte Sportshuer Vinterhuer

Stærke dobbeltsyede Arbejdsklæder for alle Fag
Skjorter Kraver Flipper Slips

Alt sælges til smaa kontante Priser.

NORDLANDETS HANDELSHUS

Nyt Udvalg i

Kaffestel, Porcelæns- og Glas-Skaale m. m.

Smukke Ting til smaa Priser.

Et Parti Herre- og Børne-Skindhuer udsælges billigt pr. Kontant

Axel Mogensen, Tejn

Bogbinderiet er flyttet

til Tornegade 10 - lige ved Store Torv.

Chr. Dideriksen - Rønne

PERSONKØRSEL

med 4-5 Personers ny „Ford“ udføres.
Henvendelse:
E. OLSEN, Storegade 6, Allinge. Tlf. 56 modtager Bestilling.

De berømte 3 Taarns

Gummistøvler

er hjemkomne og sælges til rimelige Priser.

Træskomager Larsen

Den fikse Sko

med den gode Pasform faas hos

Carl Larsen
Vestergade, Allinge.

Fotografet til Jul...

Vent ikke til de mørke Dage i December — kom i November og blif ta'et!
FOTOGRAF A. KJØLLER
Husk Julebillederne. Tlf. 4

Sangforeningen

holder Fest paa Menighedshjemmet **Søndag** den 28. November Kl. 19,00.

Alle indbydes

500 PRÆMIER...

Den lille Katalog over Børnebøger udleveres gratis. Der er en Krydsordsopgave i med 500 Bogpræmier.

Se Vinduet med Børnebøger!

KIOSKEN - ALLINGE

